

INTEGRUOTO VERTIMO MODELIS TEISĖS TEKSTAMS VERSTI

ALENKA KOCBEK

Santrauka

Šiame straipsnyje autorė siūlo teisinių tekstų vertimo modelį, sujungiantį ne tik specifinius vertimo aspektus, bet ir lyginamosios teisės tyrimų išvadas dėl teisės sistemų skirtumų ir jų poveikio teisės kalbai, juos pagrįsdama anglų, slovėnų ir vokiečių sutarčių tekstynų duomenimis. Daugiausia laikomasi M. Snell-Hornby pasiūlyto integruoto požiūrio į vertimą, pagal kurį kiekvienas tekstas analizuojamas etapais taikant tarpdalykinių tyrimų metodiką. Be to, laikomasi ir funkcinio požiūrio, pabrėžiama vertimo tikslo (*skopos*), kuris laikomas svarbiausiu veiksmu, lemiančiu verstinio teksto tipą, svarba. Autorė įveda E. Oksaar (1988) apibrėžtą *kultūremos*, t. y. standartizuoto kultūrinio elgesio modelio, sąvoką ir siūlo pažvelgti į tekstus kaip į *kultūremas*. Tekstas kaip *kultūrema* analizuojamas lingvistiniu ir ekstralingvistiniu požiūriu siekiant nustatyti kultūrinės teksto ypatybes, pagal kurias išskiriami įvairūs jo analizės lygmenys. Kultūrinės teksto ypatybės jau turi *memory* (vienai kuriai nors kultūrai būdingų idėjų, elgesio ar stiliaus ypatybių) statusą (Chesterman 1997) ir gali būti perkeltamos į kitą kultūrą verbaliu forma tik per vertimą. Todėl straipsnyje analizuojama ir originalo, ir paralelinių vertimo tekstų kultūrinė struktūra. Perkeliant ir transformuojant originalo teksto kultūrą ir įvedant vertimo kalbos *memas* sukuriamas vertimo tekstas.

